

Zakai ne?

(Nadaljevanje s 1. strani)

veve organizacije obstajajo samo v domisljici nekaterih Titovih aktivistov v Trstu. To pomeni, da so tisti, ki uporabljajo ime teh organizacij, navadni in podli plačani prevaranti. Oni predstavljajo Titovo skupino v Trstu in si lažno prisvajajo to kar ni njihovega. Zato so poleg vsega tudi zločinski tatovi.

S prebranti, s tatovi imen demokratičnih organizacij, s skupino, ki ne predstavlja drugega kot neko razbljaslo protoslojetsko klike, je nemogoče govoriti o enotnosti. Oni uporabljajo ravno to parolo o enotnosti, kar vedo, da mi ne moremo naslediti temu že pokvetnemu geslu. Oni so predobro vedeli, da iz pred ofenzivo "enotnosti" s da iz te moke ne bo niti slabege kruha. Oni uporabljajo to parolo, da bi pripravili novo Gorico, da bi nekako dobili opravičilo za samostojen nastop na volitvah. Toda oni hočejo ponoviti v Trstu gorisko izdajstvo in gorastanejši način: postaviti to nek volilni odbor "Slovan-sko-italijanske ljudske fronte".

To pa tudi pomeni, da jih da-
vi v grlu, da nimajo več moči,
da se ne morejo več prikazati
med ljudstvom, da ne morejo
več organizirati nobenega se-
stanka ali zborovanja z udelež-
bo delavcev, kmetov ali demo-
kratov na splošno.

Dokazali so ponovno svoje razbijaško bistvo in svojo popolno osamljenost od ljudstva.

Ko pa postavljajo vprašanje enotnosti neglede na stališče do resolucije IU, dokazujejo svojo zionamernost, ker pozabljajo temelj te resolucije, ki se ne tiče samo komunistov, marveč se tiče vsega demokratičnega pokreta. Se tiče demokratičnega pokreta, ker je že svetovno znano, da so komunisti na čelu vse

borbe proti imperializmu, za svobodo vseh narodov in za mir v svetu. Vsako vprašanje, ki se postavlja pred komunisti, se postavlja pred demokrati. Zato je resolucija IU merodajna. Ona je postavila vprašanje, na katerega mora vsak demokrat odgovoriti: ali s Sovjetsko zve-

zo, z mednarodnim demokratičnim pokretom, s silami, ki grade socializem; ali pa z imperializmom, s sovražniki ljudstva, s sovražniki svobode, z vojno-huljskaci, z izdajalci. Vsak mora odgovoriti na to vprašanje. Srednje poti ni, posebno pa v naših vrstah.

Ravno zaradi tega razloga ne

more bita enotnosti z Babičovo protisovjetsko skupino. Njeni aktivisti so se odločili za izdajstvo, so se odločili proti demokratskemu pokretu v svetu, proti Sovjetski zvezi. Zato je enotnost nemogoča. Enotnost je mogoča samo s tistimi, ki sledijo Babiču v dobri veri in ki se bodo proti ali slej odločili za izdajstvo.

bodo izdajali
prehod čez mejo

Vsak dvolastnik že ve, kaj in koliko sme prenesti preko meje. Za prehod živine pa je nujno, da ima vsak dvolastnik potrjeno živino-

Odgovorni urednik
DUŠAN KODRIČ

Slovinci!
Čuajte in širite
svoje glasilo

DELO

vipavska vina
likeriev

ardabasso
UVOZ • IZVOZ
10 Telefon 90159

This image shows a blank, aged, light brown page, likely an endpaper or flyleaf of a book. The paper has a textured, slightly mottled appearance with some creases and discoloration. A dark horizontal line is visible along the top edge, possibly indicating the binding or the edge of the page.

KULTURA

in napredek

Razkroj in dekadencija ter dokončani polom buržuazne kulture postaja vsak dan bolj jasn pred našimi očmi. Zapadni kapitalisti katerih kriminalna politika ogroža mir, svobodo in obstoj raznih narodov so po Hitlerjevem in Goebelsovem vzgledu iznašli malikovanje atlantske kulture.

Ni dolgo od tega, ko so narodi Evrope slišali govore nacističnih morilcev o »arijski kulturi«, s katerimi so hoteli ustvariti videz, da branijo »atlantsko kulturo« pred vzhodnim barbarstvom. Sovražniki kulture, ki so prodajali na drobno in debelo kulturne vrednosti; tisti, ki med tem ko učijo, da vse materialne in duševne vrednosti so na prodaj, prisegajo samo na kulturo, primerjajo kulturo svojemu nakitu pri katerikoli obleki, kupljeni v katerikoli trgovini, oni se bavijo z izvajanjem kulture »frigiditeta« kot to delajo s konzerviranim konjskim mesom onim narodom, ki so v nesrečnem položaju, da so od njih gospodarsko in politično odvisni. Vse to nam vedno bolj dokazuje, da je delavski razred sam predstavnik edinstvene in nedeljive človeške kulture in da je zmaga socializma pogoj za neomejen kulturni razvoj. Ističasno si lahko predstavljajo vsi tisti, ki nimajo zavestnih oči, v kakšen prepad so padle duševne vrednosti tam kjer vlada buržoazija. Lahko vedo do kolike mere se je izjalovila umetnost in kultura buržoazije. Izgubili sta vsak smoter, in se poglabili v propast ter izgubili vsako vez s človeštvom.

Ce pregledamo vse tisto, ki se danes proizvajajo pod naslovom kulture v tem obsojenem in propadajočem svetu vidimo na eni strani silko moralno nezasišene revščine. Primitivni značaj krvave zgodovine ameriških gangsterjev v literaturi in filmih, ki razburja živce in predstavljajo človeka pohlepne po občutkih. Na drugi strani vidimo pesimizem brez izhoda, pesimizem obupa nad obstankom zapadne kulture. To sta dve plati enega samega novca, ki je na vsak način ponorejen in s katerim se hoče ogibljati svet. To je poslednja stopnja kulture buržoaznega razreda. Zločin, socialno razkrojeni ljudje, okoreli, zastarali pilanci, ubijalci, degenerirani so junaki današnje buržuazne umetnosti.

Vedno so isti historični krči, ista nemoralnost, ista odsotnost vsakega človeškega čuta. Ta podobnost jasno kaže istovestnost izvora. Zadnji proizvod buržuazne literature so proizvodi od patoloških na pol degeneriranih ljudi, brezbrinljiv za dobro in zlo, ljudi brez poguma in brez plemenitosti, nepoštenih pred seboj in pred drugimi, nesposobnih za čisto ljubezen, povsodna brez vsakega človeškega čuta. To je glavni dokaz naglega razpadanja buržuazne kulture.

Kako kričee je nasprotje z onim kar je pisal Maksim Gorki v zlati knjigi socialistične kulture: »Človek, ponosna in plemenita beseda! Svoboda, pošten in ponosen človek socialistične družbe, prežet od ljubezni do dela, ki odkriva vse družbene ustvarjalne sile. To je stremenje vse socialistične kulture.«

Poglejmo sovjetsko kulturo, ki je visoka, različna in polna poleta. Prežeta je od stremjenja za izgradnjo sreče vsemu človeštvu. Trdno je namenjena k temu cilju. To je prava kultura. Tam vidimo zakaj so narodi dežel ljudskih demokratij, ki so bile razpokane osvobodene, vedno bolj »ravnokar«. Tam se najdejo pravi dediči svetovne kulture. Tam se poraja nov optimizem zgrajen na resnični zgodovini. Tam dobli kultura svojo obliko in obseja moralno brezbrinljivost. Tam postanejo zadnje knjižnice skupna last širokih ljudskih množic. Umetnost ustvarja življenje, napoveduje novo moralo in označuje novo veselo življenje. Ističasno je tista kultura namenjena, da postane močno in uspešno orodje proti vsem silam negacije, bratače več med narodi in slavna zastava vsega bodočega človeštva.

Velika domovinska vojna in doba nove velike izgradnje Sovjetske zveze sta pokazali kako velika je moč te nove kulture.

Mi, ki živimo v deželah ljudske demokracije lahko v veseljem ugotovljamo kako svobodna družba dosega iz dneva v dan svoje cilje, kako naraščajo vedno bolj ustvarjalne sile narodov.

Na metu lažnega smeha in historizma pokvarjenega buržuaznega človeka se širi širok jasni nasmeh in samozaupanje svobodnega in zdravega človeka, ustvarjalca nove dobe. Ta novi junak, ki ljubi delo in je prežet z internacionalizmom, ki druži z bratsko vezjo delavce vsega sveta in vse človeštvo, ljubitelj svobode in napredka se ne ustavlja v iskanju patoloških naslad, pač pa v odkritju nove borbe ne poti in v junaki delu za človeško družbo.

Komu more pripadati in bo pripadala vsa svetovna kultura? Na kateri strani barikade so: Shakespeare, Whitman, Rodin, Rolland, Puškin, Beethoven? Na strani onih, ki tlačijo narode, na strani onih, ki ograjujejo mir in zavirajo napredek, ali na strani tistih, ki razvijajo svobodo človeka, in utrjuje moč človeške družbe, iz dneva v dan, kjer se ljudske množice vedno bolj moralno bogatijo in kjer se bo porodil nov socialistični humanizem? Odgovor je jasn. Vsi malikovalci »atlantske kulture« se osmejujejo pred perspektivo močnega in slavne socialistične kulture, ki bo kronala vse tisoletne človeške napore.

JAN DRDA
učitelj pisatelj

ZDRAVLJICA

DR. FRANCETA

Prijatelj, obrodile
so trte vinca nam sladko,
ki nam oživlja žile,
srce razjasni in oko,
ki vtopi
vse skrbi,
v potrtih prsih up budi!

Komu najpred veselo
zdravljico, bratje č'mo zapet?
Bog našo nam deželo,
Bog živi ves slovenski svet,
brate vse,
kar nas je,
sinov slovoče matere.

V sovražnike 'z oblakov
rodu naj našga treščil grom:
prost, ko je bil očakov,
naprej naj bo Slovencev dom,
naj zdrobè
njih rokè
si spono, ki jih še teža!

Edinost, sreča, sprava
k nam naj nazaj se vrnejo;
otrok, kar ima Slava,
vsi naj si v roke sežejo,
da oblast
in z njo čast,
ko pred, spet naša bosta last!

Bog živi vas Slovenke,
prelepe, zlahtne rožice:
ni take je mladenke,
ko naše je krvi dekle;
naj sinov
zarod nov
in vas bo strah sovražnikov!

Mladenčič, zdaj se pije
zdravljica vaša, vi naš up;
ljubezni domačije
noben naj vam ne vsmrti strup;
ker zdaj vas
kakor nas,
jo srčno braniti kliče čas!

Živè naj vsi narodi,
ki hrepene dočakat' dan,
da koder sonce hodi,
prepir iz sveta bo pregnan,
da rojak
prost bo vsak,
ne vrag, le sosed bo mejak.

Nazadnje še, prijatelj,
kdozrec vase vzdignimo,
ki smo zato se zbratili,
ker dobro v srcu mislimo;
dokaj dni
naj živi
vsak, kar nas dobrih je ljudi!

Sovjetska polja sejejo danes veliki stroji

Edino in najtežje povezovali države in vsa kmetiška življa je mogel popoln razvoj kmetijskega gospodarstva in vsestransko izkoriščenje danih pogojev.

Razvoj in napredek kmetijstva v prostranstvi Sovjetske zveze od Velike oktobrske revolucije do danes je tako napredoval, da bi morali predelavati svežnje debelih knjig, ako bi hoteli dobiti točno sliko ogromnega izvršenega dela. Zato je v tako kratkem obsegu možno povedati le skrajno okrnjeno sliko, ki se zdaleka ne morejo prikazati na porov in uspehov sovjetskih ljudstev pod vodstvom njihove vlade.

Da pa moremo vsaj približno dometi vzpon sovjetskega kmetijskega gospodarstva v razmeroma kratki dobi njegovega obstoja, je mogoče, da si ogledamo vsaj v bežnih potezah stanje kmeta v carski Rusiji.

Dobrih 5/6 prebivalstva carske Rusije je po ljudskem številu l. 1897, preživljalo kmetijstvo, ki je predstavljalo 2/3 vsega narodnega dohodka in dalo skoraj ravno toliko delo izlova. Industrija je bila kljub ogromnosti države zelo slabo razvita, pač pa je bila carska Rusija močno zadolžena v inozemstvu, kar jo je spravljalo v nekako polkolonialno razmerje do zapadno-evropskih držav.

Motil bi se pa, kdor bi mislil, da je država podpirala kmetijstvo, svojo edino panogo, ki bi bila mogla izboljšati težavno gospodarsko stanje države.

Ustroj države je sionel na najmanjšem fevdalizmu. Polovica vse kmetijske zemlje je bila last carske družine, plemstva in samostanov, ena četrtina pa je pripadala kulakom (premožnim kmetom) in šele ostala četrtina pretežno večini kmetijskih ljudstva.

O kakem širjenju kulturne zemlje se tedanjim vladodržem ne sanjalo ni. V nedogledni prostranosti Vzhodne Sibirije in Daljnega Vzhoda je bil znan komaj opek pas ob sibirski železnici. V Srednji Aziji so gospodarsko izkoriščali komaj 1/20 vse površine, a zapadno Sibirijo vse tja do Kazahskih ravlin na jugu sta pokrivali gozdna stepe in tajga.

Posestniki so oddajali zemljo mučnikom, ki so za to plačevali letno najemnine neverjetnih zneskov 500 milijonov zlatih rubljev, kljub svojem pravem pomenu besede obupnemu življenjskemu položaju. Nekaj značilnosti: l. 1903. je bilo 35% kmetijskih družin brez enega konja, 34% brez vsajkih živiliških zalog, a

OD LESENIH PLUGOV DO ŠTEVILNIH TRAKTORSKIH POSTAJ

NEVERJETEN NAPREDEK KMETIJSTVA

v veliki in prostrani deželi svobode

S TRAKTORJI SO LANI IZVRŠILI SEDEMINSEDEMDESET ODT. ORANJA

15% brez potrebnega semena. Najboljše polje je mučilo bil navadni plug, najprej lesen; l. 1910. so našli 10 milijonov lesenih in 4 mil. železnih plugov ter 18 mil. lesenih bran. Zemlja je bila izpraznjena zaradi pomanjkanja gnojil, o katerih ni bilo govora. Slavni Mišurin, ki je pod sovjetsko oblastjo delal čudeže v pretvarjanju iz zborovanja kulturnih rastlin piše: »V teku svojega dolgoletnega delovanja za izboljšanje sadjarstva v času carizma, nisem za svoja dela prejel nikakoli plače, niti druge podpore iz carske blaginje.« A na drugem mestu »sem v ministristvo kmetijstva nekajkrat poslal svoje predloge, v katerih sem skušal obrazložiti celoten pomen in potrebo izboljšanja in izpopolnjevanja naših vrst; toda od teh predlogov ni bilo nikoli nikake koristi.«

Oderuštvo je cvetelo kakor je malokje na svetu. Ni čudno torej, da se razmere priležile ruskega mučnika, da je popustil vse in vzel v roki berzsko palico. Dva milijona ljudi je leto za letom zapustilo svoje domove in pomnoževalo vrsto brezdomcev.

Tako stanje je mogoče razložiti z revolucionarno kmetijsko množico in z revolucijo l. 1905. je ruski mučnik trdno stal ob strani ruskega oročarja; z njim se je boril, z njim se je pravi zavestni revolucionar umikal in z njim je nosil vse krute posledice, ki so bednemo ljudstva pripravljali carska vlada in njni prihanjaki. Upravičeno je Lenin imenoval ruske kmetje množice, vsaki proletarijat ali pa pol-proletarijat.

Gospodarsko do skrajnosti izkoriščani, kulturno zaostali, politično brezpraven, socialno prečrt je ruski kmet presel življenjsko solo, ki je usposobil za oni veliki doseg, ki je končno uresničil njegove stoletne cilje; ta sola ga je temeljito pripravila na Veliko oktobersko revolucijo.

Sovjetska oblast je odpravila carsko, plemiško, samostansko in kulniško posestva ter zemljo razdelila malim kmetom (povprečno po 4 1/4 ha), ki so skupno prejeli 498 mil. ha - 3 1/2 krat več, nego so je imeli prej.

Razdeljeno na toliko malih gospodarstev bi pa moglo sovjetsko kmetijstvo napredovati le zelo počasi in z velikimi težavami (Lenin: Mala kmetiška posestva ne morejo zadostiti potrebam), kaj šele, da bi doseglo ono stopnjo, ki bi ga bila usposobila izkoristiti v polni meri vse dane možnosti. Zato si je sovjetska oblast, dosledna boljševiškim načelom nacionalizacije zemlje, v petletkah postavila za cilj popolno kolektivizacijo kmetijstva; delo male zemljiške posesti je sremenilo v delo največjopoteznejega kmetijstva na zemlji. Iz malih zasebnih kmetij so nastala velika skupna gospodarstva - kolhozi s povprečno 500 ha in državnega gospodarstva - sohozi s povprečno 3000 ha posejane površine.

Sovjetski kmet je kmalu domel ogromno možnost in neprecenljive prednosti nove ureditve kmetijstva. Svoznal je tudi, da je kmet v novem položaju resničen gospodar samega sebe; spoznal je, da je novi način dela povsem različen od prejšnjega.

Posledice tega odločilnega preobrata, nastalega po zaslugi boljševiške revolucije, so se kmalu pokazale v vsaj svoji veličini. L.

1940. je bilo v SZ še 274.000 kolhozov, v katerih je sodelovalo 94% vseh sovjetskih kmetijskih družin.

Tem je bilo na razpolago 7.000 strojno-traktorskih postaj MTS (mašino-traktorne stanice), ki so v veliki meri nadomestile konja; 68% pogonske sile je oskrbovalo 580.000 traktorjev, o katerih se carskemu kmetijstvu še sanjalo ni. Kmetovo delo je olajševalo 182.000 kosilno-mišinskih strojev, 200.000 tovornih avtov in milijoni drugih kmetijskih strojev.

S traktorji je bilo izvršeno 82% pomladanskega, 77% poletnega in 72% jesenskega oranja, za kar bi sleer rabili nepredelno množico 11 mil. ljudi, ako bi sovjetsko kmetijstvo slovelo še na principu malih posestev. Razumljivo je, da se je mogla vsa ta množica v kmetijstvu odvisnih ljudi z velikim pridom uposliti v industriji in drugih gospodarskih panogah.

Ves ta ogromni in čisto novi način kmetovanja bi ne bil mogel doseči sebi primernih uspehov, da ni postojalo široko razpredeno in dobro oskrbljeno strokovno vodstvo, ki je nudilo komaj razvijajočemu se kmetu vse možnosti pravilnega razvoja, iskalo vedno novih poti in novih možnosti. V tem pogledu naj govore dejstva: v carski Rusiji je delovalo 2100 agronomov (zgovoren primer njihovih delovnih možnosti je bil Mišurin sam), v SZ pa 110.000 (l. 1940.); pri tem pa niso upoštevane armade kmetijskih, živilno-rejskih in drugih tehnikov ter tisoči kolhoznikov. Imeli bi zelo veliko polja, če bi hoteli dobiti to podoben vpogled v vse naloge, ki so jih te množice strokovnjakov reševale in zadovoljivo rešile v polni meri: Mišurin, Lisenko, Cletin itd.

So to le najsvetlejša med imeni visoko aktivnih sovjetskih umstvenih delavcev te gospodarske panoge. O njihovih praktičnih uspehih naj pa govore številke!

L. 1913. je bilo posejane zemlje 103 mil. ha, l. 1940. pa 141 mil. ha. Povprečni pridelek žitja je na ha se je dvignil od 7,4 q v letih 1909 do 1913 na 10,7 q v l. 1940.; celotni povprečni letni pridelek 1907-1913 je znašal 825 mil. q, l. 1940. pa 1.200 mil.

Le nekaj podrobnih primerov: povprečno letno

v letih 1907-1913 1940 napr.

in milijonih q

Bombaž 7,4 27— 365%

Laneno predvilo 2,6 5,5 211%

Sladkorna pesa 97— 167— 172%

Zivilenski standard sovjetskega kmeta se je v primeri z onim v carski Rusiji neprimerno dvignil. Kakor je omenjeno, so zadnja leta carske Rusije našli 34% kmetijskega ljudstva brez vsajkih živilskih zalog; tik pred letom 1939 je vsaka oseba imela povprečno še 155 kg žita za lastno uporabo.

Pred Veliko revolucijo je vsaka revščina (mali kmetje in kmetiči delavci) razpolagala od prideka 400 mil. q, s komaj 25%; danes pridelajo kolhozniki nad milijardo q, a razpolagajo po svoji volji s 40% prideka. Osnovne investicije v kolhozih pa znašajo komaj 10% teža.

Priljubljen in oznanjal je dobo

bratstva in spoštja vseh narodov

žive naj vsi narodi,

ki hrepene dočakat' dan,

da, koder sonce hodi,

prepir iz sveta bo pregnan,

da rojak

prost bo vsak,

ne vrag, le sosed bo mejak.

Leta 1846 je odšel Prešeren v Kranj ter se tam posvetil advokaturji. Leta 1847 so izšle njegove »Poezije«. Ze l. 1848 je zaveši bolehnosti in kmalu je moral ostati v postelji, iz katere ga je dne 8. februarja leta 1849 rešila smrt.

Prešeren je bogatili slovensko slovo samo z eno knjigo, toda opravičeno je zapisal Stritar o njem: »Ko bi se sklicili narodi pred sodni stol, naj se lažajo, kako so gospodarili z izročnimi talenti, bi se mali slovenski narod brez strahu smel pokazati med drugimi narodi, z globinimi bukvalci, katerim se pravi: PREŠERNOVE POE. ZIJES.«

Priljubljen in oznanjal je dobo

bratstva in spoštja vseh narodov

žive naj vsi narodi,

ki hrepene dočakat' dan,

da, koder sonce hodi,

prepir iz sveta bo pregnan,

da rojak

prost bo vsak,

ne vrag, le sosed bo mejak.

Leta 1846 je odšel Prešeren v Kranj ter se tam posvetil advokaturji. Leta 1847 so izšle njegove »Poezije«. Ze l. 1848 je zaveši bolehnosti in kmalu je moral ostati v postelji, iz katere ga je dne 8. februarja leta 1849 rešila smrt.

Prešeren je bogatili slovensko slovo samo z eno knjigo, toda opravičeno je zapisal Stritar o njem: »Ko bi se sklicili narodi pred sodni stol, naj se lažajo, kako so gospodarili z izročnimi talenti, bi se mali slovenski narod brez strahu smel pokazati med drugimi narodi, z globinimi bukvalci, katerim se pravi: PREŠERNOVE POE. ZIJES.«

Priljubljen in oznanjal je dobo

bratstva in spoštja vseh narodov

žive naj vsi narodi,

ki hrepene dočakat' dan,

da, koder sonce hodi,

prepir iz sveta bo pregnan,

da rojak

prost bo vsak,

ne vrag, le sosed bo mejak.

Leta 1846 je odšel Prešeren v Kranj ter se tam posvetil advokaturji. Leta 1847 so izšle njegove »Poezije«. Ze l. 1848 je zaveši bolehnosti in kmalu je moral ostati v postelji, iz katere ga je dne 8. februarja leta 1849 rešila smrt.

Prešeren je bogatili slovensko slovo samo z eno knjigo, toda opravičeno je zapisal Stritar o njem: »Ko bi se sklicili narodi pred sodni stol, naj se lažajo, kako so gospodarili z izročnimi talenti, bi se mali slovenski narod brez strahu smel pokazati med drugimi narodi, z globinimi bukvalci, katerim se pravi: PREŠERNOVE POE. ZIJES.«

Priljubljen in oznanjal je dobo

bratstva in spoštja vseh narodov

žive naj vsi narodi,

ki hrepene dočakat' dan,

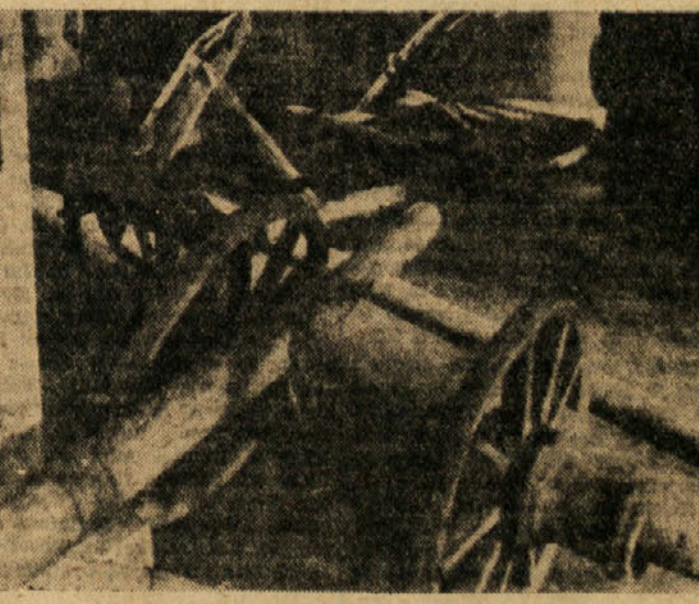
da, koder sonce hodi,

prepir iz sveta bo pregnan,

da rojak

prost bo vsak,

ne vrag, le sosed bo mejak.

Plug carskega mučnika je danes predmet muzeja

SVETO OBHAJILO

IvanCankar

Petero nas je bilo. Sedeli smo za mizo in smo čakali. Spetelka smo se smejali in razgovarjali, nato smo igrali domino, naposled smo se naveličali ter smo umolknili.

Najstarejši sestri je bilo trinajst let, najmlajšemu bratcu pet. V srcih pa smo bili stari: poznali smo skrb in strah.

Kadar so se zunaj oglasili koku, smo se ozirali proti durim. Strmel smo z velikimi očmi in odprtimi ustmi, sapa nam je zastajala.

»Prihaja!« — Koraki so utihli, spogledali smo se molče; oči so bile solzne, ustra so se tresla.

Zelo smo bili lačni. Mračilo se je, matere ni bilo. Pred dobro uro se je bila napotila. Bog vedaj kam. Vedeli smo: kadar pride, prinese kruha. Prav nič ni smo domili. Kajti veterilo se je v veter je treba veterje. Trd in strašen je otrok v svojem zaupanju. Zvečer je treba

veterje. Neusmiljen je otrok v svoji veri. Mati, zvečer je treba veterje; pojdi in prinesi jo. Iz zemlje jo izkoplj! Iz oblakov jo utrgaj!

Ko je sla, je bila vsa majhna in sključena; globoka brazda je bila na njenem čelu.

»Kmalu se vrne!« je rekla. Mislili smo, da gre samo k peko, sto korakov daleč. Minuto kaj, minuto nazaj; recimo, da bi tam se malo pokramljala. Bi bilo pet, ali kvečjemu deset minut. Gledali smo na uro, ki je visela na steni kraj peči. Počasi se je pomikal dolgi kazalec; ali kakor se mu ni mudilo, je bil preromaj se ves trni kolobar.

»Saj niso šli k peki!« je rekla. »Kaj smo, da gre samo k peko, sto korakov daleč. Minuto kaj, minuto nazaj; recimo, da bi tam se malo pokramljala. Bi bilo pet, ali kvečjemu deset minut. Gledali smo na uro, ki je visela na steni kraj peči. Počasi se je pomikal dolgi kazalec; ali kakor se mu ni mudilo, je bil preromaj se ves trni kolobar.«

»Zvečer je treba veterje!« je rekla Francka.

Zunaj je se dremal veter. Izbi je bila noč. Nase oči so bile miade in bistre, pajane teme. Pogledali smo se iz lica v lice — vsi smo bili starejši nego uro poprej.

Nismo se bali belih tena, ne vedoma, ne torklje. Nekot sva sla z najmlajšo sestro mimo kolesca, ki je stal na samem: da tam strasi, so pravili. Pred kolescem je stal trhel ter in se je čudno svetil — veliki človek v goveji rjuhi. Drsla sva se za roko, sla sva mimo in se nista bala. Ali vendar je bil strah v naših zgodaj postaratih, zgodaj izkušnjih srcih. Nekaj silnega se je dvigalo v daljavi do neba, blizilo se je, amirno višje in ogromnejše, trno in strašno; skoraj se je zastiralo vse obzarje. Videli smo tujenje in smo se ga bali...

Na jok nam je bilo. Zatihel pa nihče ni. Kadar so nas tuji kolariki...

raki smotili in je bilo spet vse tiho v izbi in zunaj, se je oglasil v nas obup, tisti areti, poslednji obup, kakor ga pozna se, se človek, ki ga je bilo obnemoglega življenja treslo ob tla.

»Saj ne bo konca nikoli! Nikoli ne bo drugalet! Mati ne pride, ne prinese kruha — umrilo!«

Velik je bil obup; ali vzbudilo se je v nas se nekaj vse temnejšega, strasnejšega. Ne jaz sam, nas vseh petero, kakor smo sedeli kroj mize v temi, je obuhtilo nenadoma grenko, zlobno sovraštvo do matere.

pa se ji ne mudi s kruhom!« V molku smo se spoznali; natančno smo vedeli drug za drugega; »Tudi ti tako misliš, se stra! Tudi ti tako sodiš, bratec! In v tistem trenutku tidi med nami ni bilo več ljubezni.

Noč je bila, ali se smo si videli v oči. Oči so govorile: »Poznam te, sestrica; natančno vem, zakaj misliš. Troja misel je smrten greh, ki nikoli ne bo izbrani!«

»Poznam te, bratec, bistro vem, kaj si mi očital na tihem! Tudi tvoj greh ne bo nikoli izbrani!«

Zunaj, mislim da pred sosedovo hišo, je zavpil pes; zlostem, zategnjen glas je bil. »Laden je, pa cvili!« je rekla sestra.

Takrat je najmlajši brat nenadoma naglas zajokal; njegov jok je bil čisto podoben tistemu cviljenju.

»Nehajte se je razburjati, sama je te najbrže veterjala,

»Nehajte se je razburjati, sama je te najbrže veterjala,

»Nehajte se je razburjati, sama je te najbrže veterjala,

»Nehajte se je razburjati, sama je te najbrže veterjala,

»Nehajte se je razburjati, sama je te najbrže veterjala,

NACIONALIZEM in internacionalizem

(Iščuaoče član CK KITAJSKE KP)

Nacionalnega vprašanja ne moremo puščati izven obsega razredne borbe. Nacionalistično pojmovanje buržoazije o naciji temelji na razrednem vidiku buržoazije in je odvisna izključno od omenjenih razrednih interesov buržoazne nacionalizma. Program in politika ne moreta imeti drugega cilja — v notranjosti države — kot da podrejata interese ljudstva interesom buržoaznega razreda. Buržoazija si prizadeva, da bi besedo nacije — razprazila za eno stran, v kateri bi bila goljufala ljudstva, ki predstavlja nacijo in je porok vseh nacionalnih interesov. Istočasno ima buržoazija namen spraviti svojo nacijo (oz. višji in vladajoči sloj) nad druge nacije, in če bi bilo mogoče jih tudi zatirati in izkoristiti in žrtvovati njih interese v lastne interese. Priložnostno se ona tudi

Demokratični

Slovenci!

Čitajte, širite svoje glasilo

DELO

zavzema, da bi razdelila en del ple. na, ki je bil pridobil v tujini z enim delom lastnega ljudstva, da ga ohrani odobrega, kakor se pravi in da bi tako zmanjšala opozicijo.

Visek razvoja tega tipa nacionalistične buržoazije je dosežen od oblasti imperialističnih držav nad kolonijami in pol kolonijami, vzrok prve svetovne vojne, agresivnih vojn Hitlerja in Musolinija in gospodov japonske vojne v drugi in načrtov za podjarmljenje vsega sveta, ki jih uporablja svetovni imperializem pod vodstvom ameriškega imperializma.

Proletarsko internacionalistično pojmovanje nacije je v osnovi nasprotno pojmovanju nacionalistične buržoazije. Temelji na osnovnih interesih množice države in istočasno na interesih množice vseh nacijs: to je na interesih človeštva.

Proletariat, ki ne izkoristi nikogar in se bori za socialni sistem brez izkoriščanja človeka po človeku, se mora upreti zatiranju ene nacije s strani druge, v kolikor je napadalnost proizvod izkoriščevalnega sistema. Iz istega razloga se upira vsakemu nacionalnemu zatiranju. Odločno se upira na to, da zatiranju lastne nacije od strani druge, ali zatiranju druge s strani lastne nacije. Zagovarja popolno enakopravnost in pravico do zveze ali ločitve vseh nacijs (ne glede na to, velike ali male, močne ali šibke) bodisi v nacionalnih mejah ali internacionalnem merilu.

Na tej poti bo človeštvo napredovalo korak za drugim s svobodnimi odepitvami (namenjenimi k razbijanju zatiranja s strani imperialističnih držav in posluževanju velike večine narodov na svetu) in svobodnimi federacijami (v kar se razne nacije povežejo na podlagi popolne pravičnosti po izločitvi imperialističnega zatiranja) proti eni svetovni državi.

Sledeč tem principom, so komunisti vedno predstavljaljati predrstavo v gibanju nacijs proti imperializmu.

MI, kitajski komunisti, na primer smo internacionalisti. Istočasno smo revolucionarni domoljubi, borci nacionalne revolucije, ki se odločno upirajo vsem imperialističnim agresijam proti Kitajski in vsem izdajalcem in branilcem neodvisnosti in svobode domovine.

Na isti način so se komunisti vseh zatiranih držav vedno vneto in brezpopolno upirali vsakemu zatiranju in zatiranju kolonialnih in polkolonialnih nacijs s strani vladajočih razredov njih lastne nacije, s strani imperialističnega bloka. Oni se prilagajajo vsem načinom v pomoč nacionalnemu osvobodilnemu gibanju. Bojujejo se za uničenje vseh imperialističnih gospodstev nad kolonialnimi in polkolonialnimi nacijami in za njih popolno osamosvojitve in neodvisnost. Tako so delali, na primer, komunisti v starem ruskem imperialističnem carstvu, tako so delali in delajo angleški, ameriški, francoski, nemški, italijanski, japonski, holandski, belgijski in drugi komunisti.

Prav zaradi tega morajo komunisti takoj ko razpade imperialistično gospodstvo v njihovi državi, ko pridejo oni na oblast, odpraviti vse oblike nacionalnega zatiranja, nacionalnega imperializma nad drugimi nacijami v notranjosti države ali izven nje. Na primer: Po Oktobrski revoluciji, ko sta bila vržena car in buržoazna vladavila, ko sta prevzela oblast Lenin in Stalin, sta takoj proglasila razveljavitev vseh krivičnih pogodb, ki so bile sklenjene za časa ruskega imperializma s Kitajsko in z drugimi državami. Razpustila sta celotni ruski imperialistični sistem izkoriščanja kolonij in pol kolonij. Proglasila sta popolno enakopravnost vseh v nacionalne državne meje vključenih nacijs. Eno to je namen pri realizaciji velikih načel proletarskega internacionalizma. Eno zakaj morajo biti in so komunisti najbolj vztrajni, zvesti in spoštni voditelji v gibanju za nacionalno osvoboditev in neodvisnost zatiranih narodov. Morajo biti in so najbolj trdni branitelji pravičnih interesov lastne nacije, morajo brezpopolno pomagati osvobodilnemu gibanju vseh zatiranih nacijs.

Šef pokrajinske uprave v Ljubljani

Občir oddelek

I. št. 2082/3.

Ljubljana, 6. decembra 1943.

Na osnovi spisov, ki se nanašajo na Košuta Justa, sina Jožefa, rojenega 28. oktobra 1896. v Trstu, ki je bil pripravljen dne 14. maja 1943

z ozirom na dejstvo, da je bil imenovan izpuščen na svobodo dne 9. oktobra 1943

na osnovi § 178. zakona o uradnih

na osnovi danih pooblastil

Šef pokrajinske uprave v Ljubljani

odločba:

Košuta Just, pogodbeni član Drame v Ljubljani, se odpušči iz službe, ki mu prestane s današnjim dnem.

Obenem se mu dovoli za čas njegovega pripora do pogodbenega odpustitvenega roka od 15. dne po vročitvi odločbe, izplačati naglik, se neizplačanih prejemkov po odbitku začasnega vojnega določen in podpore, ki jo je prejela rodbina.

C tem se obveščajo:

1/ Uprava državnega gledališča v Ljubljani radi izvršitve odločbe in vročitve priloženega odloka, stranki proti vročitvi, ki naj se čimprej vrne,

2/ G. Košuta Just, pogodbeni član Drame v Ljubljani v vednost.

Prezident:

Div. general

Razrešnica Justa Košute, ki jo je podpisal leta 1943 vojni zločinec Rupnik. Iz istih razlogov so tov. Košuta sedaj odpustili uradno SNG

pet sto milijonov od približno dveh milijard prebivalcev, da osvobodijo izpod imperialističnega zatiranja.

Na drugi strani je približno milijarda in tri sto milijonov prebivalcev med narodi na svetu (izvzemši ZDA), ki so neposredno ali posredno podrejeni gospodstvu ameriškega imperializma (proti kateremu se povsod močno bori). Medtem, pa so postali reakcionarni Velike Britanije, Francije, Holand,

skke in drugih držav zaradi njihovi dejanj v resnici izdajalci lastnih narodov in skrivni ameriškega imperializma.

ZDA imajo samo sto štirideset milijonov prebivalcev, toda na hrbitu te sto štirideset milijonov meč stoji osem znanih finančnih zavodov (Morgan, Rockefeller, Du pont, Mellon it. dr.) skupaj s peščico predstavnikov njihovega reakcionarnega gibanja — vsega približno tisoč oseb.

Naše ljudstvo za svoj list

II. Okraj: lista št. 189 L. 685; zbirka v Pisoni: Krušic Josip 150, Giraldi Jurij 50, Cerne Bruno 50, Godina Karla 50, Godina Marij 50, Krušic Rudolf 50, Tomazič Bruno 50, Mitrovič Josip 100, Zerkal Valentin 50, Ferluga 200, Giraldi Srečo 35, lista št. 181 zbirka v Pisoni L. 200: Daneu Avgust 50, Mitrovič Karla 100, Daneu Ivanica 50.

IV. Okraj: zbirka ILVA z listi št. 495 L. 2395: Hervati Ivan 50, Blavčič Filip 50, Flego Ivan 50, Blavčič Josip 100, Zerkal Valentin 50, Ferluga Franc 20, Raspolc Marij 50, Skočaj Franc 40, Blavčič Ruggero 35, Klavban 20, Sanabro O. 25, Sanabro A. 20, Ghizzoni 300, Tomiz Aldo 150, Cremonini 100, Michelini Ivan 50, Sancia Karlo 30, Flego Josip 15, Turcinovič 20, Zober Leonard 20, Cicotti 50, Saule Josip 100, Balbi Roberto 50, Alfieri Anton 10, Jelusic Kostant 30, Busan Silano 20, Moncher Alojz 10, Canziani Karlo 20, Tisoli Narciso 20, Bossi Karel 10, Alfio Nicola 20, Peretti Pavel 10, Sullich Marij 15, Lena Silvan 20, Bubic Viktor 30, Citina Germano 50, Skillan Claudio 50, Vodeb Rudolf 150, Soave Armando 50, Korosec Armando 20, Polidoro Ivan 50, Poniz Aldo 50, Boricli Evgen 30, Sestan Miroslav 25, Krecl Evgen 100, Cesutti Guerrino 10, Cerni Josip 30, Sanzin Valerij 80.

Zbirka tov. Visagrio IV. okraja z listi št. 269 L. 747: Furlan 50, Jelasic 50, Gustin 50, Jurisic 50, Bors 10, Bravin 20, Scodich 50, Benci 20, N.N. 20, Cocogot 10, Benci Pierino 50, Skodnik Anton 50, Preseren Karlo 200.

Zbirka tov. Valassi VIII. okraja: tovarni Zuculin z listi št. 388 L. 500: Valassi Viktor 100, Zuculi Josip 100, Ferluga Marij 50, Krišak Karlo 50.

Naši kmetovalci so letos zaskrbljeni zaradi preblage zime in njenih posledic. Zemlja je samo deloma zmrznila, v bližini mesta pa sploh ni zmrznila. Snega ravno tako ni bilo, kar bi bilo zelo potrebno in koristno za ozimnice in na splošno naši zemlji, ki bi nabrala z njim in preko njega veliko zalogo vlage za suha razdobja leta. Poleg tega letošnja zima ovira do neke mere tudi začelci poljskih del, ker s takimi prilikami nam narava ne jamči stoodstotnega uspeha. Vsak poljedelec dobro ve, da mora zima prejšnji slej epodijati. Zgodi se lahko tako, da zima ostane do konca svojega troimesečnega obdobja in ko se rast začneja prebujati, in ko se vrtni in njive prebujajo z zeleno odelo in ko začne cveteti sadno drevje, pritise na mlaz, močna burja ali pa se celo pojavi sneh. In to vsak dobro ve, da je največja nesreča za pridelavce pokrajine.

Poljedelec je zato zelo oprezen. Rad bi vedel, kakšno vreme bo, če bo zima še nadalje taka kot je do sedaj, kakšni bodo prvi pomladanski dnevi. Ampak vse to ne bo mogel vedeti, kaj je tudi logično. Predpostavljamo se pred kmetovalcem dva vprašanja: »Kaj storiti?« Čakati ali pa takoj začeti z delom? »Kmetije, vrtnarji in cvetličarji naj ne čakajo. Kljub vsem pomislekom naj začnejo z delom. Naj pa bodo zelo previdni. Izkoristijo morajo vsa lepa vremena za dela, ki jih morajo opravljati na pro-

stem. Naj se ne osirajo preveč na prihodnost in naj se ne preveč bojijo prenehanja vremenskih sprememb. Tako si tako ne more biti več najhujšega, maza, ki bi uničil setve in nasade; dnevi so vedno daljši in toplejši. Najboljše vedno do lahko pozročijo burja in to se na zemljiščih, ki gledajo na sever ali pa na severovzhod. Tudi sadni drevesom lahko pozročijo mnogo škodo.

Zaradi tega moramo biti previdni. Prenagljati se ne smemo s sejanjem in sajenjem na parcelah, ki gledajo na sever in severovzhod. Če pa nimamo drugega izhoda, bomo morali umetno zasnovati rastline in nasade. Tako jih bo lažje varovati pred mrazom, ki bo lažje vrniti se malo prizadevalo. Najboljše sredstvo za varovanje je brez dvoma večerje in slama ali pa umetna slamnata in ločnata lesa.

V tem mesecu imajo poljedelci mnogo dela. Nadaljevati morajo s preračunavanjem, gnojenjem in branjenjem. Preračunati morajo globoko, ker bo tako nudil rastlini večjo hranilno snov, na listih ne bo niti karljice rose ali pa dežja. Če je seni nismo gnojili s superfosfatom, je dobro da to naredimo sedaj (5-6 kg. na ha.). Pripravljeni morajo na setev. Zaradi tega pazimo, da bomo razpolagali z

Kmečka dela v februarju

merno. Če se želimo izogniti prekomernemu izhlapevanju, moramo obdelati tla natančno in na drobno grude zemlje ter moramo paziti da bo njeno površje gladko.

Parcela, kjer nameravamo sejati pšenico ali splošno vsa žita, moramo pognojiti z umetnim gnojilom. In to tudi v slučaju, da smo jih že pognojili s hlevskim gnojem. To delamo, prvič, da nudimo rastlinam zadostno količino hrane in, drugič, da jih obvarujemo morebitnih bolezni, kakor n. pr. rje in raznih škodljivcev. Superfosfat, na primer, okrepi klaste in pospešuje zoritev rastline. Na ta način onemogočimo do neke mere tudi pojave raznih bolezni. Apmeni dušik ravno tako učinkuje na rastline in poleg tega očisti nekatere hrošče, ki napadajo naša žita.

Nadaljevati moramo z gnojenjem ozimne pšenice. Dodati moramo čiljskega solitra (4-6 kg. na ha.). Čilski soliter bomo raztrosili, ko na listih ne bo niti karljice rose ali pa dežja. Če je seni nismo gnojili s superfosfatom, je dobro da to naredimo sedaj (5-6 kg. na ha.). Pripravljeni morajo na setev. Zaradi tega pazimo, da bomo razpolagali z

zdravim, čistim, izbranim, kalupnim, debelim, težkim, povsem zrelim semenom.

Redko kdaj opazujemo, da bi kmetovalci obrabali svojo pozornost na travnike. Večina kmetovalcev se približa travniku, ko je čas pokositve in se ne zaveda, da je zemlja izčrpana. Opažajo samo, da se pridelec zmanjšuje od leta do leta. Zaradi tega moramo negovati naše travnike. Prav prikladen čas za tako negovanje je februar. Pognojiti jih moramo s superfosfatom in kalijem soljo (5-6, oz. 4-5 kg. na ha.). Za tem moramo braniti travnik podolg in počez. Čeprav ni treba, da gnojimo vsako leto, braniti moramo ob začetku vsakega leta, da omogočimo večje pridele. Na ta način nudimo travniku večjo možnost razvoja, kar s tem odstranjujemo malomarnost rastline in po drugi strani zrahljamo gornje plasti zemlje, da lahko dobivajo več zraka, ki je potrebno potreben pmočnik pri razkrajjanju hranil. Istočasno pa je zrak potreben za dihanje korenin.

Kavno tako ne smemo zanemarjati vinograde. V času ko jih okopavamo, je dobro da jih po-

Grieco o jugoslovanskem agrarnem vprašanju

Jugoslovanski voditelji ne vidijo nevarnosti kulakov

Titovi «teoretiki» so pozabili, da se po agrarni reformi razredna borba postruje - Sedanji režim Jugoslavije temelji na kulaštvu

Draga «Unitas»

Prisiljen sem te prositi za malo prostora, da opozorim tebe in tovariše na članek, ki si ga objavila dne 5. januarja (v rimski izdaji) na tretji strani pod naslovom «Titova agrarna reforma odpira pot jugoslovanskim kulakom». Ta članek je bil napisan z res dobrim namenom, ima pa gotove resne napake, na katere se mi zdi potrebno, da te opozorim, ker če ne bodo popravljene utegnejo povzročiti zmede med tovariši ravno v trenutku, ko smo izpostavljeni pred celo vrsto borb za agrarno reformo naše države.

Res je, da članek kritizira agrarno politiko Titovega režima, a jo ne kritizira po marksistični orientaciji, držeč se linije znane resolucije IU (junij 1948.) pač pa iz ekstremistične pozicije. Po mnenju člankarja je agrarna politika jugoslovanskih voditeljev vredna obsoja zaradi tega, ker ni bila zemlja nacionalizirana pač pa ker so nadaljevali po poti enostavnosti in demagogije zasebne dodelitve in ker s tem upoštevajo število lastnikov in zamenjali enega lastnika z desetimi majhnih kapitalističnih lastnikov. Nadaljevali so z razdelitvijo tudi tam, kjer je prišlo do tehničnega in produktivnega nazadovanja. Za vsakega markista je jasno, da s takimi argumenti ne more biti iznečena kritika agrarne politike jugoslovanskega režima. Jasno je tudi, da tovariš, ki je pisal članek, ni imel pred seboj dokumenta Informacijskega urada, kateri bi ga bil pravilno vodil.

Člankar ni vpošteval sledečih elementov: a) da kmetje brez zemlje ali z malo zemlje (bodisi dnajstov, polovinarji, koloni, majhni najemniki itd.) stremijo po individualnem lastništvu zemlje; b) da agrarna reforma mora dati zadovoljiv odgovor na stremeljenja velikih kmečkih množic.

To stremeljenje in «socialistično», ampak buržoazno-demokratično. Zaradi tega mora biti popolnoma zadovoljiva samo od direktne revolucije proletariata in orjentirana k zgraditvi socializma.

Agrarne reforme, ki so se izvršile v kapitalističnih državah v zadnjih trideset-štiridesetih letih niso rešile niti kmečkih problemov, niti kmetov pred ostanki srednjeveškega fevdalizma ravno zato, ker so se nadalje obstajali kapitalistični odnosi. V teh državah so agrarne reforme nujno rodile novo razredno diferenciacijo za ustvarjanje novih skupin bogatih kmetov in s postopnim obubožanjem množice majhnih in srednjih kmetov, kateri so bili zaskrbljeni, če da bo z agrarno reformo rešeno tudi njihovo vprašanje.

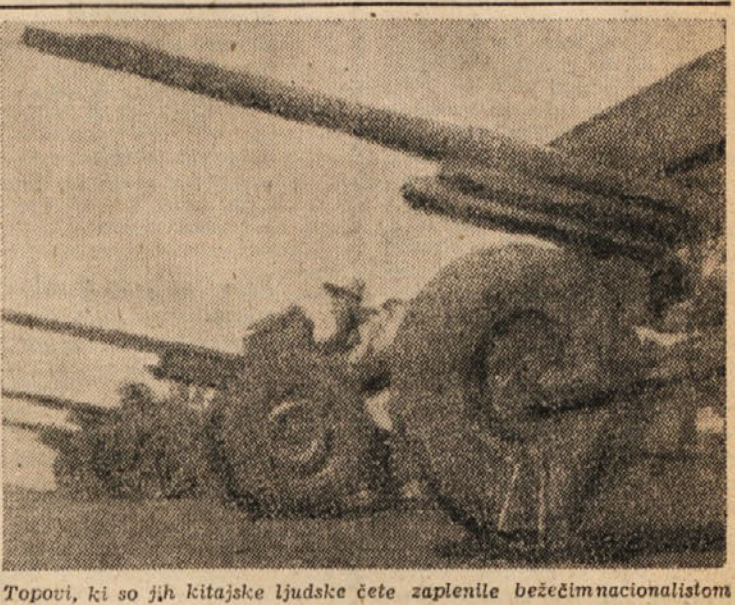
Kmetje v splošnem ne razumejo, da je škodovano samo podkožno tkivo in krone žilice v vrhnjih plasteh. Ta del bo zatekel, ker se bo v njega pričela stekati solerica. Iz spodnjih plasti živega tkiva, ki je ostalo nepokodovano, pa bo do pričetka prodvrti v uničeno tkivo krone žilice in bela krone telesa ter druge staniče. Krone žilice iz okoliše bodo prodrele v bolno mesto kjer bodo vsrkali in odstranili, kar je propadlo, ter nadomestili z novim živim tkivom. Vrhnje plasti kože so namreč zelo odporne. Te ostanejo nad okodovanim delom in ga pokrivajo. Tako omogočijo, da telo lahko popravi škodo, ki je nastala zaradi maza.

Če je zmrznila večja in sega globlje, se bo nabralo poleg sokovice tudi večje število mrtvih krvnih teles, ki bodo prišla iz uničenih krvnih žilic. Zato bo dobila ozeblina rdečo, modro ali vijoličasto barvo. Čim večja bo ozeblina in čim globlje bo segala, tem daljša bo rabila zdravo tkivo, da prode v uničeno tkivo, da odstrani in vsrka mrtve dele. V teh težjih slučajih bodo zato trpele vedno bolj vrhnje plasti kože in če gredo naprej pre-

vzrokov vsega tega. «Kmečke množice ne razumejo in ne morejo dojeti, da popolna osvoboda in pravična razdelitev vse zemlje, ne samo, da ne zrušita kapitalizma, ampak nasprotno ustvarjata pogoje za njegov izredno širok in močan razvoj (Lenin). Zato mora proletariati vključiti v svoji akcijski program tudi demokratične kmečke zahteve in se boriti na čelu kmetov do dokončne zmage. Proletariat na oblasti z zavestnostvom malih in srednjih kmetov in v borbi za socializem, odkriva tem, da je sovražnik, ki ga je treba uničiti kapitalizem, ki se razvija na vasi, kot posledica agrarne reforme. Tako proletariati stopa borec s skupaj z malimi in srednjimi kmeti proti bogatim kmetom k zgraditvi socializma.

Tako so nas klasični marksizma učili gledati, razumevali in voditi dvojno vojno; učili so nas, da mora proletariati voditi in zmagati v borbi proti kapitalizmu, ne da bi pozabil na izpolnitve prav vseh demokratičnih pridobitev srednjih slojev, predvsem kmetov in vključiti borbo za te pridobitve splošni borbi za socializem.

Jugoslovanski voditelji niso zgrešili, ker so razdelili zemljo velikim posestnikom in so zamenjali enega samega velikega kapitalista z desetimi majhnimi posestniki-kapitalisti (ta izraz je tudi znanstveno napaden), niti niso pogrešili, ker niso racionalizirali zemlje (izkušnja dokazuje, da gre lahko tudi če se zemlje ne nacionalizira ta-

Topovi, ki so jih kitajske ljudske čete zaplenile bežečim nacionalistom

koj: glej Poljsko, Bulgarsko in druge države).

Tako niso zgrešili tudi, če so zemljo razdeljevali postopoma etudi tam, kjer je to povzročilo tehnično in produktivno nazadovanje (eventuelne napake na tem polju moramo konkretno analizirati). Načelno se lahko dovola, da se iz političnih razlogov razdeli tudi na predno gospodarstvo, kljub vpiju tehnikov, ki ne vidijo dalje od svojega nosa. Ze Lenin je opozarjal v svojih Tezah o agrarnem vprašanju, da je pravilno ohraniti predvsem velike poljedelske ustanove in jih voditi kot državne ustanove. Vendarle pa je dostavil, da bi bila velika napaka pretrati vrednost vseh pravila, eker se za pravilnim priznanjem superiornosti obsežnega kmetijskega podjetja nad malimi čisto skrivaj najslabši oportunitizem in izdajstvo revolucije (Lenin).

Napake jugoslovanskih voditeljev v agrarni politiki so drugje. Namisljeni marksisti jugoslovanske partije upoštevajoč kmete kot povsem nekaj enostavnega so pozabili, da so pozabili, da agrarna reforma postruje in ne izloča razredne borbe na vasi. Pokazali so, da so pozabili, da se proces razkovanja razredov nadaljuje tudi po reformi, in to tembol v položaju, ki je v Jugoslaviji, kjer ni bila zemlja nacionalizirana; kjer obstaja še vedno privatna lastnina, prodaja in kupovanje zemlje in kjer je osredotočeno v kulaskih rokah znatna površina polja.

V takih pogojih pomeni odklonitev poslednje borbe proti kapitalističnim elementom z gospodarskimi, političnimi in organizacijskimi ukrepi utrjevanje in nadaljnji razvoj kulaskaškega elementa, ki dovede do socialne spremembe v državi in jo približa tipu demokratično buržoazne države.

Jugoslovanski voditelji so izdali interese proletariata in revolucije in da je bil ravno to njih namen dokazuje cela vrsta zagovarjanja njihovih pozicij vse do najzadnjih, kot je ono, ki ga najdemo v poročilu predsednika hrvatske republike Bakarića, ki ga je poslal na konferenci odpustencev ljudske Fronte Hrvaške dne 18. dec. 1948. Kot je poročala «La Voce del popolo» iz Reke dne 19. dec. je Bakarić govoril sledeče: «V zadnjih časih se je pri nas na Hrvaškem v mnogih krajih razmahnilo veliko krčenje proti kulakom. Ne gre seveda za neko novo linijo, temveč za navadno vpitje in hrup posameznih naših aktivistov, ki se boje da ne bodo dovolj revolucionarni če ne bodo dvigali hrupa in delali kakršne koli pregrevane bogatim kmetoma. «Borba proti kulakum» pritiški in vplivu na vasi je sicer sestavni del naše politike, zveze delavcev in kmetov v tej etapi, ni pa njen najpomembnejši del. Kulak ne predstavlja za nas v tem trenutku niti od daleč glavne ovire ali celo edine. V poročilu lahko prikazati državljani Bakarić, da v Jugoslaviji ni nikake nevarnosti s strani kulakov. S tem je potrdil obsodbo Informacijskega urada, ki se nanaša na kulasko politiko, ki jo vodi Titova vlada in sramotno razkrinkal oportunitizem ekstremističnih frakcij, ki jih lanko leto ponavljali o elikvicijski ostankov kapitalizma in o kolektivizaciji v Jugoslaviji.

To so bile fraze, govorjene in pisane z namenom, da vržejo prah v oči, ker v Titovi agrarni politiki ni bilo nobenega znaka, ki bi kazal orientacijo k socializmu. Titov režim si je danes popolnoma razkril masko, in se prikazuje kot režim, ki temelji na kulaštvu, kot režim, ki obnavlja kapitalizem v državi in ki je izdal interese demokracije, miru in socializma.

To je dovolj, da obsojamo agrarno politiko (in vse drugo) Titovega režima, ki je zdrsnil na stran izdajstva, ravno zato, ker je zapustil marksistično pot in marksistično teorijo v agrarnem vprašanju in pravilno politiko v razredni borbi na vasi.

To je dovolj, da obsojamo agrarno politiko (in vse drugo) Titovega režima, ki je zdrsnil na stran izdajstva, ravno zato, ker je zapustil marksistično pot in marksistično teorijo v agrarnem vprašanju in pravilno politiko v razredni borbi na vasi.

To je dovolj, da obsojamo agrarno politiko (in vse drugo) Titovega režima, ki je zdrsnil na stran izdajstva, ravno zato, ker je zapustil marksistično pot in marksistično teorijo v agrarnem vprašanju in pravilno politiko v razredni borbi na vasi.

To je dovolj, da obsojamo agrarno politiko (in vse drugo) Titovega režima, ki je zdrsnil na stran izdajstva, ravno zato, ker je zapustil marksistično pot in marksistično teorijo v agrarnem vprašanju in pravilno politiko v razredni borbi na vasi.

To je dovolj, da obsojamo agrarno politiko (in vse drugo) Titovega režima, ki je zdrsnil na stran izdajstva, ravno zato, ker je zapustil marksistično pot in marksistično teorijo v agrarnem vprašanju in pravilno politiko v razredni borbi na vasi.

To je dovolj, da obsojamo agrarno politiko (in vse drugo) Titovega režima, ki je zdrsnil na stran izdajstva, ravno zato, ker je zapustil marksistično pot in marksistično teorijo v agrarnem vprašanju in pravilno politiko v razredni borbi na vasi.

To je dovolj, da obsojamo agrarno politiko (in vse drugo) Titovega režima, ki je zdrsnil na stran izdajstva, ravno zato, ker je zapustil marksistično pot in marksistično teorijo v agrarnem vprašanju in pravilno politiko v razredni borbi na vasi.

NAŠE

ANEKDOTA

Carica Katarina II je ustanovila desetine višjih in na stolne nižjih šol. Zelo se je ponašala, da je tako razširila prosveto v nepismeni Rusiji.

Nekega dne se je tožil guverner Moskve carici, da kažejo njegovi podaniki zelo malo navdušenja za te šole in da jih slabo posejajo.

Carica mu je odgovorila: »Vi se tožite, da štisi ne iščejo prosvete?« Za nise ustanovila teh šol zanje. Ustanovila sem jih zaradi Evrope, da bodo tam verjeli, da se mi zanimajo za te stvari. Tako ne bom izgubila na ugledu. Takrat, ko bodo naši kmetje pokazali res zanimanje za prosveto, ne bomo ostali na svojih mestih, niti jaz in vi tudi ne!